Mizah

YENİ VERGİLER VE HALK

Maliye Bakanımız Bay Şevket Zamalan bütçe açığını kapamak için yeni bir altın madeni keşfetti!

GÜLLER - DİKENLER

MA'ZERET

Mısır bandıralı «El Kebir» vapuru bizim Etrüsk vapurunun üstüne düşmüş, zavallıyı hayli zedelemiş. İşin acayip tarafı, bu kazayı yapan kaptanın bizim iç denizlerde çalışan pilotlarımızdan biri olmasıdır. Hâdiseden bahseden gazeteler, Mısır vapurunun manevra kabiliyeti olmadığını söylüyorlar; demek koca koca denizleri geçen, bu kadar seyahatler yapan bir vapur bütün bu seferleri manevrasız yapmış; yani ne vapurun, ne de içindekilerin hiç bir tesiri olmamış. Yel üfürmüş, su götürmüş! Acaba bizim pilotta hiç mi kabahat yok?

Nasrettin Hoca.. Böyle hâdiselerde ne güzel imdada yetişir:

Bir deniz yolculuğunda Hocaya geminin idaresini vermişler: Mübaret adam sağa sola bir volta vurmuş, ondan gemiyi baştan kara etmiş...

— Aman Hoca! Ne yaptın?

— Ben bir şey yapmadım. Deniz bitti!

■

BİR KAZA VE NETİCESİ

Marmara havzasında bir vapurun uskuru bozuluyor. Bu vapur ancak kendi göbeğini keserek suretiyle limana dönebiliyor. Gemilerimizin telsizleri yok mu? Kazadan haber verme tesisatı mevcut değil mi? Neden bir imdat gönderilmiyor? Allah esirgesin... Ya iki uskur bozulsa ne olacak? Vapur, Jül Vern'in seyahat romanları gibi bir hâli adaya düşüp yolcular «İki sene mektep tatili» hayatı mı sürecekler? Asıl düşünülecek mesele budur.

Yine bizim vapurlardan Marakaz'ın da Marmarada uskurunun biri bozulmuş. Gemi, tek kürekle maytaba çıkar gibi sekiz saat denizde çalkanmış. İşin tatlı tarafı vapurda kabine erkânından biri varmış. Yolcular gayet sinirlenmişler, karaya çıkar çıkmaz Ulaştırma Bakanına telgraflar çekmişler.

Buna Kasım Gülek ne yapsın? Eğer hükûmetin bir şey yapması mümkün olsaydı, yolcular arasında bulunan Adliye Bakanı yapardı; yalnız anlamadığım bir cihet var:

SEÇİM PROPAGANDASI

Gazeteler Başbakanın Trabzon ziyaretini yazarlarken halkın Hasan Sakayı ellerinde arzuhallerle karşıladıklarını ilâve ediyorlar. Başbakan böyle durumlarda müsbet cevaplar verir. Acaba bu sefer de «Arzuhalleri yukarıya gönderin... Tetkik ederiz.» demiş mi? Fakat Trabzonlular bu gibi cevaplara mukabele edemiyecek adamlar değil... Böyle eli istidalılardan bir kadın: «Şekeri pahaya çıkardın da buraya neye geldin?» diye sormuş.

Buna verilecek cevap: «Ağzınızın ne dereceye kadar tadı bozuldu; bunu görmeye geldim.» den ibarettir.

Timürlengin vergi tarhetmesi gibi...

Biz düşünüyoruz... Onlar yüklüyorlar... Hükûmet için bundan güzel seçim propagandası olur mu?

TASARRUF NE KELİME?

Tasarruf! Tasarruf! diye ter ter tepiniyoruz. Sonra icraata gelince: Odacıları işlerinden çıkarıyoruz. Bir gazete bu meseleyi ele alarak yapılmakta olan Meclis binasında on yedi bin liraya bir «döner kapı» yapıldığını ileri sürerek bunu tasarrufla uzlaştırmanın mümkün olamıyacağını söylüyor.

Belki haklı... Fakat şu otomobiller meselesi ne oldu? Buna karşı alâkadar Bakanlıklar hiç bir cevap vermediler. Bu lüks otomobil sevdasını devlet teşkülünden kaldırmadıktan sonra tasarruftan bahsetmek abesle iştigaldir...

Böyle olunca Büyük Millet Meclisinin döner kapısına on yedi bin lira sarfetmek bazılarının döndürdükleri dolaplara nazaran hiç de çok görülecek bir para değildir.

■

BABA ÜNVANININ ZEYLİ

Hakkı Tarık'a Baba ünvanının tevcih edildiğini gazeteler yazdılar. Buna dair de nükteler cinaslar sarfedildi: Bunlara zeyl olarak hatıra gelenleri de kaydetmeyi ihmal eylemiyelim. Meselâ bundan sonra bir tatlıcıya gidildiği zaman (baba tatlısı) denilmiyecek. «Bana bir Hakkı Tarık ver!» denilecek. Vapur yanaşırken kaptan çımacıya «Tak halatı Hakkı Tarık'a!» diyecek. «Baba hindi» satanlar sokaklarda bu aziz meslekdaşın ismini bağırmaları lâzım.

Darbı mesellerde de değişiklikler yapılması icap ediyor. Meselâ «Babamın adı Hızır, elinden gelen budur.» meseli «Hakkı Tarık'ın adı Hızır...» şekline konacak.

YENİ DEVLETİN İLK TAB'ASI

Gazetede okudum: Bir Amerikan vatandaşı, Pariste Şayo sarayında toplanan Birleşik Milletlerin 1 numaralı teb'ası olmak istemiş. Amerikan vatandaşlığından istifa etmiş, postu Birleşik Milletler sarayının bahçesine sermiş... Yani oraya bir çadır kurmuş, bekliyormuş. Birleşik Milletlerin daha teşkilâtı olmadığı için bu «Çay görmeden paçaları sıvayan» terelelliye kimse elini süremiyormuş.

Bundan bir netice çıkacağını pek zannetmiyorum. Yarın öbürgün zemheriler başlarsa, Parisin en kibar semtlerinden birinde çadır hayatı süren bu 1 numaralı (Birleşik milletli) pek oralarda dikiş tutturamaz sanırım. Tutturamazsa ne olur?. Çadırı sırtlanınca kalkar yine (Birleşemiyen milletler) e teb'a olur. Bir kere insanlar «bir abam var atarım, nerde olsa yatarım» düsturunu kabul etmesinler... Ondan sonrası vız gelir.

BİR KARİKATÜR MEVZUU

Mizah'ın değerli karikatüristlerinden köy ve köylü mevzularında büyük kudret gösteren Mumcu, Bursada bir sergi açmak istemiş. Bunun için kendisine Halkevi salonlarından istifade imkânı temin edilmiş. Fakat artist, gazetelerde neşredilen eserlerini duvarlara asınca mesele değişmiş. Halk Partisi Reisi mezbele halinde bulunan köylerin, hastalıktan, yoksulluktan perişen köylülerin halini tam realist bir şekilde tasvir eden resimleri görür görmez derhal bunların kaldırılmasını emretmiş. Sonra düşünülmüş, taşınılmış, müsaade edilmiş, fakat bu sefer de resimlerden bir kaç tanesinin kaldırılması rica edilmiş... Bu bir kaç tane, yirmi beş olmuş. Artist de hepsini toplayıp gitmiş. Bu hâdiseden bahseden muhalif gazeteye Halkevi Başkanı: «Her zaman bir suç unsuru izafe eden bu serginin açılmaması Mumcunun yararına olmuştur.» diyor.

Bursa Halk Partisinin Bursada sıkıyönetim ilân ettiğini bilmiyorduk! Bursalılara bêlâlar mübarek!

BAHÇIVAN

DENTOSİL DİŞ MACUNU

Ağız ve diş sağlığının koruyucusu

SALON

Bugün çıkan sayısiyle nefaset rekoru kırmıştır. Bu sayıda Profesör Sabri Esadın «Aşk ve Moda», Refi Cevad Ulunay'ın «Valde Paşa Hanımefendi», Ercümend Ekremin «İstanbul Damları Altında», Halikarnas Balıkçısı'nın «Anfitritin Ölümü», Feridun Fazıl Tülbentçi'nin «Bizansın En Güzel Kadını» yazılariyle dedikodular, sinema haberleri, harikulâde güzel resimler ve sürprizli bir Salon Filmi bulacaksınız!

Sayı 118 — Cilt: 5. FİATI 25 KURUŞTUR. 8 Ekim 1948

Mizah

SAHİBİ : RAMİZ GÖKÇE
ABONE :
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta kutusu : 255
İdarehanesi : İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon : 20715

• CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI •

Seçim nasıl olmalı?

ÇOKLUK Partisi ile Başbakanın ve İçişleri Bakanının dediklerine bakılırsa seçimler gayet demokratik bir tarzda yapılacak, herkes bundan sonra tamamen reyine sahip olacakmış... Ya bundan evvel? Orasını karıştırmayın. İşbu demokrasi davasında nazarlar geriye değil, daima ileriye bakar. Kırk yıl günahkâr, bir gün tövbekâr, derler.

Vakitli adamlardan biri iştihasızlıktan çok muztaripmiş. En mahir aşçıların pişirdiği nefis yemekleri yiyememek elemi ile köşe penceresinde düşünürken sokaktan iki softanın geçtiğini görür; softaları çağırtır:

— Ben, der, yemek yiyemiyorum. Sizlerin eskidenberi iştihalı adamlar olduğunuzu işitiriz. Buyurun, geçin sofra başına, istediğiniz kadar yeyin.

Softalar kolları sıvarlar, sofranın başına otururlar. Bir girişirler... Aman Allah! Uşaklar yemek yetiştiremez olurlar. Nihayet softalardan biri, kızarır, morarır «Hık! Mık» derken yanına devrilir. Derken ikinci softa da kendinden geçer..

Biçareyi baygınlıktan kurtarırlar. Softa kendine gelir gelmez...

— Ah! Üzerime ölüm ağırlığı çöktüğü zaman «Cennete gidiyorum. Orada kim bilir ne yemekler yiyeceğim!» diye düşündüm. Deyince Efendi:

— Allah müstahakını versin.. der. Aç gözlü herif. O kadar yemek yedin... Doymadın mı?

Softa gıpta ile yanındaki arkadaşının ölüsünü göstererek:

— İlâhi Efendi! der.. Yemeğe doymak mı? Doymak dediğin böyle olur!

Acaba bizde de tadına doyum olmıyan yeni seçimler yine böyle mi olacak?

MİZAHÇI

— Şu Amerikalılar ne nazik adamlar, armudun iyisini bana saklamışlar!

hatıraları vardır... Ne zaman bu mesleğe yeni intisap etmiş veya etmek hevesinde bulunmuş bir genci görsem sanki meslek hayatımı yeniden yaşamağa başlamışım gibi bir heyecan duyarım. Acaba o da bizim geçtiğimiz haddelerden geçecek mi? Boy boy, çeşit çeşit adamlarla temas eyliyecek mi? Amatör değil gazeteci olarak elli yıl jübilesine hak kazananların dağarcığı hatıralarla tıklım tıklım doludur; bunların içinde öyleleri vardır ki Türk matbuat tarihinde bir hatıradan ziyade bir vesika gibi sağlam bir yer tutar. Anlatayım:

Bir tarihte «Şehrâh» gazetesinin yazı işleri müdürü idim. Gazetenin mütercim ve muharrir kadrosu hayli zengindi. Fakat bizde yazıcılığın garip bir tecellisi olarak zengin olan yalnız kadro idi. Hepimiz haftayı güç buluyorduk. Bir gün Fransızca mütercimi ortaya hitaben:

— Taksim Bahçesine gelen Macar kızını gördünüz mü?.. dedi, Allah bilir, bir haftadır gözüme uyku girmiyor.

Giritli Rumca mütercimi:

— Ne var? dedi. Âşık mı oldun?

— Onun gibi bir şey...

Her gün «Dertlerimiz» diye fıkra yazan muharrir:

— Aman! dedi. Tanrının günü dert aramaktan, dert eşelemekten bıktım usandım. Biraz da felekten bir gün çalalım... Haydi bu akşam Taksime gidelim.

Fransızca mütercimi:

— Ayağında kenarları sırmalı çizmeler... Kısa eteklik... Omuzda kürklü çepken... Başta üst kısmın kırmızı kadifesi kıvrılarak omuza inmiş kalpak... Elinde keman ile bir çıkıyor... Onu görür görmez çoğu seyircilerin de aklı başından çıkıyor.

Bana da sordular:

— Sen de gelir misin?

—İşi bilir... dedim.

Biri:

— Evet ama... dedi. Bu iş haylice masraflı olur. Hafta sonunda buna nereden para bulacağız?

Birisi para meselesini büyültmemek için:

— Masraf diye o kadar ağzınızı doldurmayın... Akşam Tokatlıyanda ikişer papas düzü çeker, sonra yemek yer, Kafe Şantana düşeriz.. Artık orada bir kaç şampanya açtırmak filân...

Herkesi bir düşünce aldı. «Dertlerimiz» sütununun fıkracısı:

— Arkadaşlar! dedi. Ben bir kitapçıya otuz liraya bir roman sattım. Bunun on beş lirasını aldım, yedim. Kalanı almak için eserin tamamını vermekliğim lâzım... Bir türlü elim değip romanı bitiremiyorum. Bir kaç defa alelhesap para çekmek için uğradım. Herif nezaketle reddetti. «Bitirin, getirin, derhal takdim edeyim.» dedi. Bu parayı bu akşam ezelim.

Herkes sordu:

— Eser bitti mi?

— Yazıldı mı?

— Burada mı?

Romancı:

— Telâş etmeyin! dedi. Eser daha yazılmadı. Fakat bunu şimdi yazarız; akşama hayli vakit var. Dört kişi masanın başına geçelim...

Öyle de yaptık. Eser sahibi mevzuu anlattıktan sonra yazılacak fasılları taksim etti. Sen delikanlının sevdiği kızın kendisine hiyanet ettiğine emin olduktan sonra günlerce vicdan azabı çektiğini ve nihayet kızı takip ettiğini ve rakibi ile yakaladığını yazacaksın. Sen, kızın bir vak'anın önünü almak için mücadelesini tasvir edeceksin... Sevgilisinin çektiği iztirap karşısında kız yine ona avdeti dünün cinayetleri göze aldıracak kadar cür'etkârlığını yazacaksın. Sen de romanı istediğin gibi bağla... Gençlerden birini nasıl öldürürsen öldür, vücudünü kaldır. Kızı evlendir; iş bitsin, biz de liralara kavuşalım... Baksana Macar kızı pek dilbermiş!

★★

Bir saat sonra roman bitti. Eserin sahibi koştu. Hepimiz helecan içinde bekliyorduk. Kitapçı sözünü tutmuş eseri alarak paraları vermişti.

Eğlencenin tafsilâtını vermeyi zait görüyorum.

Yalnız «Dertlerimiz» muharririnin bir kaç hafta sonra çıkan eseri hakkında biri bana sordu:

— Yeni çıkan eserini okudunuz mu?

— Hayır... Yani... Evet.

— Efendim... Bu adam bir şaheser yazmış... Vak'aya göre üslûp kullanıyor. Bazı yerde gayet ağır başlı, bazı yerde gayet hafif... Bazan bakıyorsun, sanki hiç o adam değil... Bazan da asıl kendi yazış tarzına tamamen uyuyor... Velhasıl bir şaheser azizim... Rica ederim. Bir kere oku... Hakkımı teslim edeceksin!

— Okumağa hacet yok, dedim. Sizi tamamen tasdik ediyorum.

— Demek eseri biliyorsunuz..

— Evet... Kendim yazmış gibi!

— Ha uşağum, agir geldumsa haber ver baa!

Çifte Keramet

Teşbihte hatâ olmaz!

Çehresi var yârimin gonca-i gülgûn gibi,
Dalmış elâ gözleri âleme memnun gibi.

Gösteriyor zanneder feyzini evvel bahâr,
Aşka gelip gözyaşım çağlasa Ceyhun gibi.

Yolda hirâman olur kendisi Leylâ misâl,
Ben koşarım çarşıdan çarşıya Mecnun gibi.

Hâli Yugoslavyanın tırmalıyor zihnimi,
Şüpheli mâhiyyeti Râbia Hâtun gibi.

Avrupanın Asyanın nısfını tutmuş ayı,
Oynatıyor şimdi de Balkanı maymun gibi.

Parti kurup meydana çıktı beş on ihtiyâr,
Lâv saçıyor herbiri aldığı ma'cun gibi.

Kendi küçüktür fakat nâmı büyük Partinin,
Sâhibi müflis fakat heybeti Karun gibi.

Bay Saka boş kırbadan millete zemzem sunar,
Hizmeti efsânedir himmeti efsun gibi.

Akıllı Ozan

Acı ve tatlı zamlar

Şeker zammı boşuna halka üzüntü vermiş;
Bu zam, yeni zamlarla ölçülürse, şekermiş!

Evvelâ başladılar zamma tatlı yerinden,
Sonra, baktık, bu zammın altı şaptan betermiş!

Zam görmedik ne vergi, ne de gümrük kalıyor;
Hükûmet hem zam alır, hem de esef edermiş!

Dermiş ki, Haktan bula halkı mahzûn edenler:
Sanki bunlar kendine yabancı kimselermiş!

Sorarsan esbâbını bu bitmiyen zamların,
Yedi Eylûl karârı, nâm-ı diger, Pekermiş!

Peker devrildi ammâ ayaktadır eseri;
Vay nârına yandığım! Ne de yamân esermiş!

Daha çok zam görürüz yaşadıkça bu eser;
Karar dedikleri şey meğer kara habermiş!

Bu karârı ölmeden gömebilirsem, Ozan,
Mezârıma yazalar: Âşık murâda ermiş!

Deli Ozan

— Günde bir çay içiyorsun, böyle lüküs hayat yaşarsan vergiyi yapıştırırlar, sen onu haftada bire indir azizim!

Kim okur kim dinler.

VERGİ

Şevket Zamalan, varlık göstereyim diye bir darlık çıkardı; az daha itibarımız ve varlığımız tehlikeye giriyordu. Şimdi de lüks, kazanç ve yol diye yeni menbalar bulmuş...

Sakamızın işini düzeltmek için bu menbalar belki elverişlidir. Yalnız şu yol vergisi yerine yolsuzluklardan da vergi alınsa zannederim sade Sakanın değil, memleketin işi de düzelir!

TAYIN !

Gazeteler geçenki tensikat günlerinde hararetli hararetli yazdılar:

«Hükûmet tasarruf için bundan böyle münhallere kimseyi tayin etmiyecek! Denizyollarından yüz elli memur çıkarılmıştır!» falan filân...

Bir kaç gün evvelki gazetelerde şöyle bir havadis vardı:

«Tayin: Denizyolları Umum Müdürlüğüne filân zatı şerifin tayini tasdikten çıkmıştır!»

Yine bir başka haber:

«Tayin: Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğüne bilmem kim tayin edilmiştir. Tebrik ederiz!»

Şimdi bu tebrikin kime raci olduğunu da biz tayin edemiyoruz!

DİLLİ DÜDÜK

— Bu oynanmış oyunu tekrar kim oynuyor?

— Basın Yayın Umum Müdürlüğü ile Şehir Tiyatrosu!

— *Hükûmet tasarruf olsun diye imarı menetmiş, öyle mi?*
— *Öyle amma sana şümulü yok karıcığım, o yeni yapılanlara göre... Tamirat işleri yine devam edecek!*

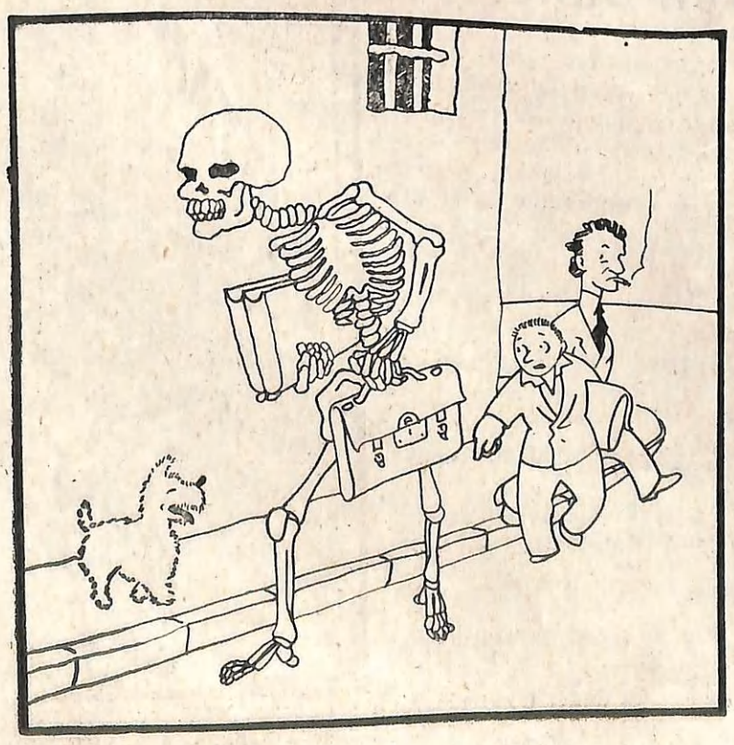

— *Bu iskelet ne ulan?*
— *Tanımadın mı be? Bizim okula gelen yardımcı öğretmen!*

Elliliklerin Jübilesi

Konferans salonu, yavaş yavaş doluyordu. Cümle kapısında kontrol memurları biletleri alıyorlar. Köşedeki zımbalı kulağı büküp bir hatıra olmak üzere davetlilere iade ediyorlardı.

Bazan bir kaç kuvvetli adamın taşıdığı bir sedye görülüyor. Bu sedyenin etrafında aile efradı olduğu anlaşılan kadın erkek bir kaç kişi:

— Geçen seferki jübilede bulunan büyük dedemizi getiriyoruz! Aman... Fazla heyecan göstermeyin... Müteessir oluyor...

İhtarında bulunuyorlardı. Bu yaşı ilerlemiş zevattan birinin üçüncü batın torunu eski dostlarımdan olduğu cihetle büyük dedesini görmekliğime müsaade etti. Heyecan içinde sedyeye sokuldum. Hastabakıcılar örtüyü açtılar...

— Efendim. Elinizi öpeyim! Bendeniz Mizah muharriri... dedim.

Kalem emektarı mavi bir daire ile çevrili göz bebeklerini bana dikti. Öbür dünyadan geliyormuş hissini veren uhrevî bir sesle:

— Kalem... Mizah... Karagöz... Lâpa... Lâpa...

diye inledi. Ben fazla rahatsız etmemek için mülâkata «tirid!» diyerek hitam verdim. Torunlarından biri pamukla ağzına süt akıtıyor, bir diğeri de bir kenarda bezini değiştiriyordu.

Konferansın yan tarafı perde ile bölünmüştü. Hakkı Tarık Us buraya seyyar berberler getirtmiş, Şehir Tiyatrosundan da Galip Arcanı davet etmişti. Bu sanatkârlar bu fildişi simalardaki senelerin bıraktığı izleri siliyorlar. Onların yerine gül yanaklı, kiraz dudaklı şahsiyetler ikame eyliyorlardı. Hattâ bunlardan biri titrek bir sesle:

— Gençleştim! diyordu. Acaba dans mans da öğrensem mi?!

Davetliler arasında bir çok doktorlar vardı.

Sağlık Müdürü doktor Faik Yargıcı bizzat gelmiş ve şayet emkeli kalem erbabına heyecan yahut yorgunluk dolayısiyle bir zafiyet veya baygınlık arız olursa derhal müdahale için âlât ,edevat çantaları ile kuvvetli bir ekip getirtmişti. Doktoru aldığı bu tedbirlerden dolayı tebrik ettim. Sözlerimi daimî nezaket ve tevazulariyle karşıladılar. Evvelâ tatlı bir tebessümle:

— Vazifemiz!

dedi, sonra ilâve etti:

— Sağ olsunlar... Sinleri ilerlemiş. Fazla heyecan onlar için daima düşünülecek kadar ehemmiyetlidir.

Bizim eski dost Ermümend Ekrem Talu'yu aradım.

— Bahçede Selim Sırrı Tarcan'la kovalamaca oynuyorlar! dediler. O aralık kapıdan doktor Fahrettin Kerim göründü. İkisini de ellerinden tutmuş getiriyor ve Ercümendi tekdir ediyordu:

— Sana kaç defa söyledim; fazla koşmayın... Bak kan, ter içinde kaldın; tam jübile günü bunun sırası mı?

Ercümend, parmağını ağzına sokmuş, sallanarak, Selim Sırrıyı gösteriyor:

— Ya!.. diyordu... Ona bir şey söylemiyorsun...

— O senin gibi mi ya? Bütün ömrü hoplama zıplama ile geçti.

Bu sırada elli sene evvel reçete yazdığından dolayı jübilesi yapılan doktorlardan biri koştu:

— Ben! dedi... Muayene edeyim, bakayım!....

Faik Yargıcı bana bir nazar atfetti. Sonra kulağıma eğildi.

— Ne zaman aklına gelse önüne geleni muayeneye kalkıyor. Geçen jübilede birini muayene etmek için arkasına kulağını vermiş, ikisi de uyuyakalmışlar.

Jübileleri yapılacak olanlara hususî bir yer hazırladılar. Dadıları, lalaları da yanlarında duruyorlardı. Bazılarının elinde horoz şekeri vardı. İçlerinden biri düdük çalmak istiyor, yanındakiler güçlükle mani oluyorlardı.

Bütün gazeteciler ve kalem hâdimleri kendilerinin de uğrayacakları bu akıbetin canlı timsali karşısında hüngür hüngür ağlıyorlardı.

Hakkı Tarık Us, kürsüye çıktı... Nutkuna başlamadan bütün emektarlar bir ağızdan feryada başladılar.

— Baba... Baba... Baba...

Değerli meslekdaş bu ünvana yeni hasıl olan bir alışkanlıkla başladı:

«Aziz oğullarım!...»

Betarz-ı kudemâ

Bu menzillerde kervan bulmanın imkânı yok şimdi, Soğuk bir kâse ayran bulmanın imkânı yok şimdi.

Sadâkat-pişe canan bulmanın imkânı yok şimdi,
Garazdan sâlim insan bulmanın imkânı yok şimdi.

Görürler müstahak her cevre efrâd-ı ahâlîyi,
Muvâfıklarda vicdan bulmanın imkânı yok şimdi.

Suratlar simsiyâh olmuş, kızarmaktan müberrâdır,
(Cebîn-i pâk-ü rahşan) bulmanın imkânı yok şimdi.

Etekler bûs edilmekten serâpâ salyalanmıştır,
Temiz bir tane dâman bulmanın imkânı yok şimdi.

Temâmen yurdu lâyüfhemler etmişlerdir istîlâ,
Beş, on erbâb-ı iz'an bulmanın imkânı yok şimdi.

Bakanlar zevka dalmışlar, müdîran hâb-ı gaflette,
Şikâyet dinler erkân bulmanın imkânı yok şimdi.

Dirîğaa! tâ esâsından bozulmuştur bugün âlem,
Nizâm-ı dehre imkân bulmanın imkânı yok şimdi.

Adem âbâda dönmüş memleket, eyvâhlar olsun,
Tehî ev yâ apartman bulmanın imkânı yok şimdi.

Geçim derdiyle her kes tatlı cânından usanmıştır,
Velev bir şahs-ı handan bulmanın imkânı yok şimdi.

Bugün yüz binle oynar çerçidir zannettiğin tâcir,
Beş, on binlik bezirgân bulmanın imkânı yok şimdi.

Ne alsan mutlaka eksik çıkar tartınca hânende,
Yazık, bir doğru mîzan bulmanın imkânı yok şimdi.

Hemen her kes tarîk-ı istikaametten uzaklaşmış,
Külâh etmez müsülman bulmanın imkânı yok şimdi.

Emîn ol, arkadaş, bir hayli meydan var bu illerde,
Fakat bir tek küheylân bulmanın imkânı yok şimdi.

Sakın bir kimseden - bir nebze olsun - sen hulûs umma,
Hakikat-perver ihvan bulmanın imkânı yok şimdi.

Nazîr-i şûrezâr olmuş edeb gülzârı vâhayfâ,
Tecemmû'gâh-ı irfan bulmanın imkânı yok şimdi.

Var ammâ hayli pars, kaplan, çakal, şempâze, kurt, tilki,
Bu ormanlarda aslan bulmanın imkânı yok şimdi.

Ne zannettin, behey câhil, behey gaafil bu (Râsıd) la,
Boy ölçer bir suhandan bulmanın imkânı yok şimdi.

Râsıd

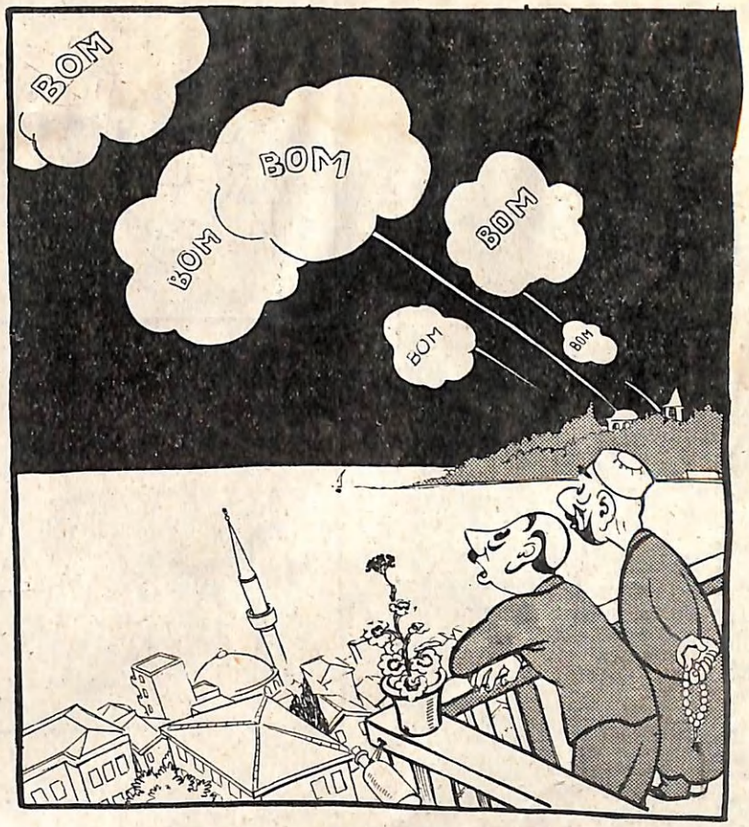

— *Bu top sesleri de nereden? Doğudan mı, batıdan mı geliyor?*
— *Top atan tüccardan!*

Halkın eliyle yükselmek kadar düşmek de kolaydır!

Bana göre

Davul

Yazan :
Hamdi VAROĞLU

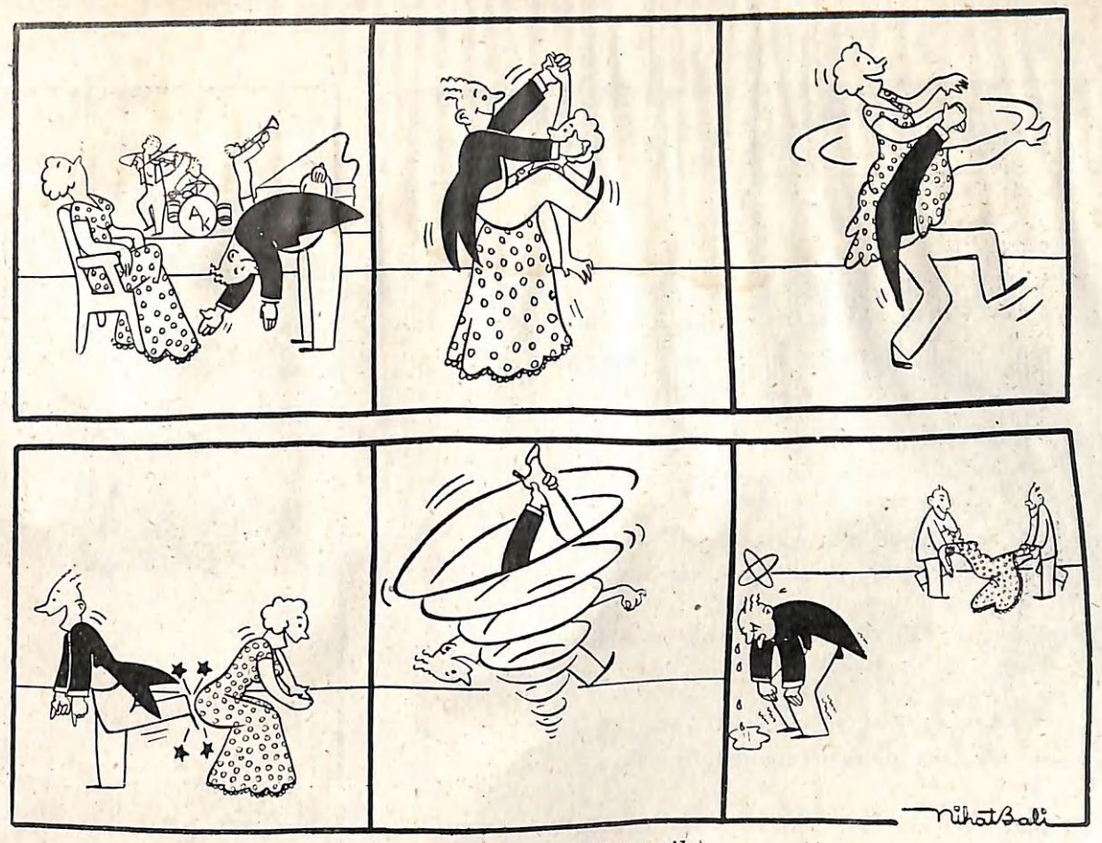

Modern dans (Çık-tu-çik)

Yazının başlığı, size «Bayram değil, kandil değil, enişte beni niçin öptü?» hikâyesini hatırlatsa yeridir. Öyle ya, ramazan değil, bayram değil, davuldan bahsetmeğe ne lüzum var?

Dün bir ahbapla dereden tepeden, daha doğrusu gürültüden, mücadeleden konuşuyorduk da, davulun lâfı oldu, ikimiz de, birdenbire davula hasret duyduk.

Gürültü ile mücadelenin bu ilk kurbanına, ben daha kavgayı kaybettiği gün acımıştım. Gürültünün bir salgın hastalık gibi bütün şehri kapladığı bu günlere nazaran denizin dibi kadar süt liman sayılacak derecede sessiz bir devirde, zavallı davul, tek başına kaldığı için mücadelede sırtı yere geldiydi. Şoförün, kulaklarımızı sağır, tüylerimizi diken diken eden şirret klâksonuna; virajlarda inim inim inliyen, yokuşlarda tekerlekleri canavar düdüğü gibi sesler çıkaran, tamirsizlik yüzünden yılankavileşmiş raylarda, gece demeyip gündüz demeyip cehennemî takırtılarla koşan tramvaylara; bitişik komşudan, avazı çıktığı kadar bir Karüzo, Karşıki gazinodan, bostan dolabı gıcırtısı gibi biteviye bir yalelli halinde sinirlerimiz üzerinde hora tepen radyoya söz geçiremediğimiz şu günlere yetişseydi, eminim ki bu kadar gürültü arasında, onun «esamisi» bile okunmaz, sesini susturmak akla bile gelmezdi. Susturmak ne kelime, yiğitliğe toz kondurmamak için adına mücadele dediğimiz akıntıya kürek kabilinden bu kendi kendimize gelin güvey olma hikâyesinden belki işimize yarar, gürültünün kesilmesi icap eden saatte, mahalle bekçisinin boynunda, gümbür gümbür öterek, bütün müz'iç sesleri bastırır, bize yardım ederdi.

— Bugünkü pilâvı tavuk suyiyle yaptım..
— Eline sağlık amma karıcığım, tavuğu nereden buldun?
— Tavukla değil, tavukların içtiği suyla yaptım!

Zavallı davul! İşitmesini bilen kulaklara o neler söylemez ki! Onda her şeyden evvel, asırlarca müddet serhatlerin ufuklarını inleten, gök gürültüleriyle boy ölçüşürcesine kükreyen kahramanlığın sesi vardır. Tarih sahifelerini hıncahınç doldurun kılıç şakırtılarına, nal seslerine, iman dolu göğüslerden fırlayan gülbanklara dikkatle kulak verirseniz, havayı dehşetle yırtan bu seslere, vakur gürültüleriyle onun da daima iştirak ettiğini duyarsınız.

Yavuklusunun hediye ettiği çevreye göğsündeki imanı sarıp sarmalıyarak, «Ey gaziler yol göründü» türküsiyle yola çıkan köy delikanlılarının en önünde o koşardı. Bayram sabahları, herkesten evvel o uyanır, herkesten evvel o neşelenir, herkese o neşe dağıtırdı. On bir ayın bir sultanı ramazan şehrin kapılarından girer girmez, bu teşrifi, sesine kattığı şetaretli bir ahenkle o haber verirdi. Sahur vaktini müslümanlara bildirmek için, otuz ramazan sokak sokak, yorulmak nedir bilmeden dolaşır, kapı kapı gezerdi. Sırasında, peşine zurnayı takar, bir sürü adamı zıp zıp sıçratır; sırasında, er meydanını sarsan derin gümbürtüleriyle, dağ gibi pehlivanlara kuvvet ve cesaret kaynağı olurdu.

Davulun sesini, uzaktan da olsa, arasıra duymak isterim. Hele davulsuz bayram, davulsuz ramazan bana pek yavan geliyor.

Şehrin sokaklarında davul çalınma âdeti kaldırıldığı zaman, ecnebilerin davul sesinden rahatsız oldukları sebep gösterilmişti gibi aklımda kalmış. Her semtinde vakitli vakitsiz kilise çanları dangırdayan bir müslüman şehrinde, muayyen zamanlarda davul sesi duymak, ecnebi kulağını incitse bile benim kulağımda okşayıcı bir tesir yapar. Bana dedelerimden haber ulaştıran bu seste, benden olmıyanlara hitap eden: «Ben buradayım, ben buradayım!» ihtarını duyarım, yüreğim ferahlar.

Çömezin Röportajları:
118
Lüks Nedir?

Çizen: RAMİZ

— Lüks neden göze batıyor?
— Fena bakanlardan dolayı!

— Lüks neye derler?
— Bilmiyorum amca, bizim terimde böyle şey yok!

— Lüks nedir?
— Fıkaranın piresi, ekâbirin devesidir!

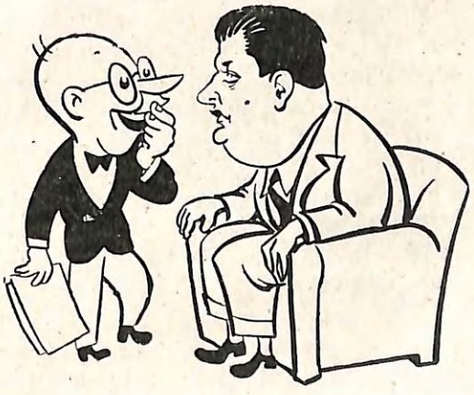

— Lüks nedir?
— Bir Allah vergisidir!

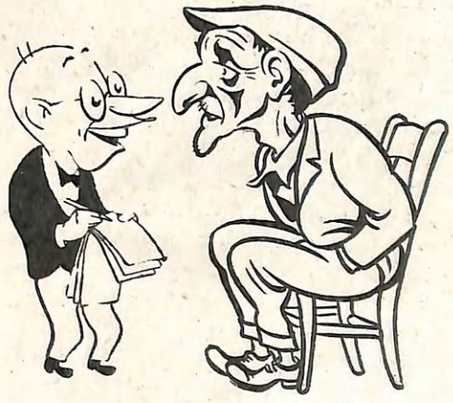

— Lüks neye derler?
— Galiba bir lâmbadır, amma biz evde idare ile yaşıyoruz!

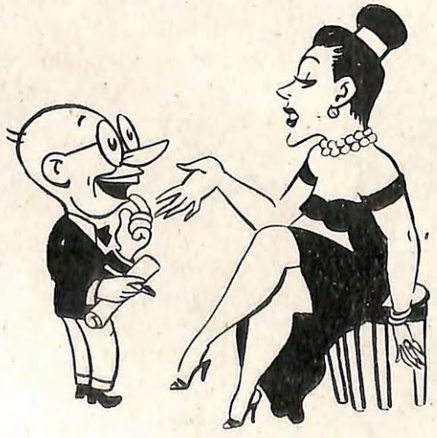

— Lüks nedir?
— Erkeklere göre çıplak kadın, kadınlara göre giyimli kadın!

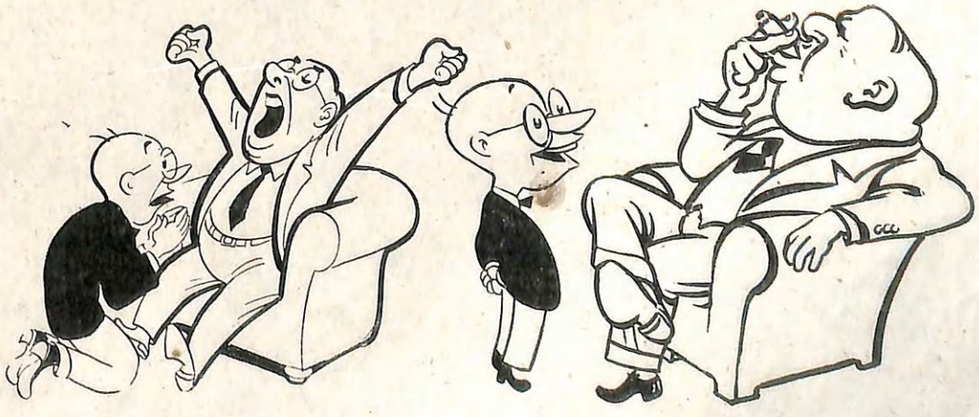

— Lüks nedir?
— Biz muhaliflere göre Meclisin döner kapısı!,

— Lüks hayat nedir?
— (Lüküs Hayat) aklımda kaldığına göre bir oyundur!

Hikâye

Bir otomobil kazası

Yazan
HAVA

Palavra Fuat otomobil kazası geçirmiş, Cerrahpaşada yatıyormuş, dediler.

Bu haberi duyduğum gün, aksi gibi, işim de pek çoktu. Fakat ziyaretine gitmemek de olmazdı. Çaresiz, öğle yemeğinden vazgeçip, on iki ile bir arası hastaneye koştum.

Fuatçık, iki yataklı bir koğuşta nasılsa boşalan bir yatakta serili yatıyordu. Hastabakıcı onu bana kapıdan gösterdiği zaman, âdeta tanıyamadım. Sarığı boynuna dolanmış bir yobaz gibi, başı sargılar içindeydi. Bu bez yığınının arasında, yalnız bir çift göz parlıyordu.

Yanına gidip oturdum. Halsiz halsiz elimi sıktı, inlercesine bir sesle teşekkür etti.

— Nasıl oldu bu kaza yahu? dedim. Nerede oldu?

— Sorma birader. Müthiş bir şey. Ne kafam kaldı, ne gözüm.. Tanımadığım adamlarla yola çıkmanın cezası işte... Bundan sonra tövbeler tövbesi... Haritada otomobil kazasına uğramak da varmış...

— Şoför sarhoş filân mıydı?

— Hayır, ben sarhoştum. Dinle, bak... Oof, çenem de bir zonkluyor ki!.. Şinasi ile çoktanberi konuşur dururduk: Şöyle bir akşam buluşalım da, felekten bir gece çalalım diye. Evvelki akşam, bana geldi. Haydi, dedi, bu akşam bir eğlenti var, seni oraya götüreyim. İzmirli zengin bir ahbabı varmış. İş için İstanbula gelmiş, işleri de pek yolunda gitmiş, o gece kadınlı erkekli bir ziyafet tertip etmiş.

Kalktık, gittik. Önce, Tepebaşında bir gazinoda oturduk. Kalabalık bir masa. Sahiden kadınlı, erkekli. Gelsin rakı, gitsin rakı. Sofrada bir kuş sütü eksikti. İstakozundan balık yumurtasına kadar bütün deniz mahlûkları, kuzu şişinden sığır filetosuna kadar bütün kara mahlûkları mevcut. Ama, bir başka mahlûk daha vardı ki, daha sofraya oturur oturmaz benim gözüm ona takıldı. Yirmi yaşında ya var, ya yok, bir içim su! Gözleri, kaynak yapan oksijen lâmbası gibi, baktığı yeri eritiyor. Ben ona baktıkça içmişim, içtikçe erimişim, bir aralık, eriye eriye, oturduğum iskemleye yapıştım, kımıldayacak halim kalmadı. Tam da karşımda. Çıtıpıtı bir konuşması, fıkır fıkır bir cilvelenmesi var ki yeme de yanında yat. Ben de zaten buna niyetleniyordum.

Sofrada samimiyet kızıştıkça kızıştı. Ama, benim etrafımı görecek halim yoktu .Zaten bilirsin ya, kadınlı meclislerde, ben varken kadınlar başka erkeklerle alâkadar olamazlar. Senin anlıyacağın, dünya güzeli denilmeğe seza bu bir içim su ile mercimeği fırına vermiştik.

Bir aralık, haydi gidiyoruz, denildi. İzmirli zengin, bize otomobille bir Büyükdere safası yaptıracakmış. Ben masa başındaki yerimden memnundum. Fakat ne denir? Ziyafet sahibi ne dilerse onu yapmağa mecburduk. Sonra, yıldırım gibi hızla kafamdan bir fikir geçti. Otomobil, gazinoda başlıyan aşk macerasını çabucak ileri götürmeme daha fazla yardım edebilirdi. Yalnız, bir manevra çevirmek, biçimine getirip, otomobilde sevgilimin yanına oturmanın çaresini bulmak lâzımdı.

Sarhoşa yardım eden bir kuvvet var, mutlaka. Ben mi işi iyi idare ettim, talihim mi yaver oldu, bilmem, iki otomobile taksim olurken, ben hakikaten, gönlüme göre bir yere düştüm. Arkadaki otomobile, sevgilimle yan yana oturduk, Sofra arkadaşlarından biri benim yanıma, öteki de şoförün yanına bindi, yola düzüldük.

Adeta göklerde uçuyordum. Dildadem, mütemadiyen cıvıl cıvıl konuşuyor, fıkır fıkır gülüyordu. Sesi, şadırvandan dökülen bir su şırıltısı kadar iç açıcı, gülüşü bahar güneşi gibi cana can katıcı bir şeydi. Yüz yıl yaşasam, o gece geçirdiğim dakikaların kâbına varacak bir saniye bulamam.

Otomobil yıldırım gibi uçuyordu. Şehirden çıktık, Boğaz sırtlarına vardık. Ben, sağımı, solumu görmüyordum. Varsa yanımdaki, yoksa yanımdaki.

Otomobil uçuyor, ben uçuyorum... Uçtuk, uçtuk, uçtuk, sert bir viraj döndüğümüzü yana doğru devrilmemden anladım. Tam o sırada...

— Teker meker kapaklandınız, değil mi?

Palavra Fuat, bir saniye sustu. Hazin hazin başını salladı.

— Herkese öyle diyorum ama, ilk defa olarak hakikati sana söyliyebileceğim. Ağzından kaçırmıyacağına yemin et.

Fuadın ağzından hakikat işitmek bir mucize idi. Hemen yemin ettim.

— Bir kapaklanma oldu vakıa, dedi; ama, otomobil kapaklanmadı. Yanımda oturan yabancı adam benim üzerime kapaklandı. İlk yumruğu hatırlıyorum. Balyoz gibi bir şeydi. Üst tarafını bilmiyorum. Gözümü açtığım zaman, kendimi bu karyolada, böyle mezar taşı gibi buldum. Hatırladığım bir şey daha var, yumruk inerken, herif bir de şu küfürü savurdu:

— Ulan hergele! Komşunun çöplüğünde mi eşeleneceksin?

İşte böyle kardeşim, müthiş bir otomobil kazası geçirdim. Allah kimsenin başına vermesin.

Muhtar — Köyümüze büyük bir adam gelecek, ne sorarsa «Sağ ol» diye bağıracaksınız, yoksa bizi sağarlar ha!

FIKRALAR

PERŞEMBENİN GELİŞİ

Biletçi, yanındaki koskoca çocuğa bilet almıyan kadına sordu :

— Çocuk kaç yaşında, hanım?

— Dört yaşında.

Biletçi bu sefer, «Çocuktan al haberi» fehvasınca küçüğe döndü :

— Kaç yaşındasın, oğlum?

Çocuk, annesini mahcup etmedi:

— Dört yaşındayım, dedi.

Biletçi, hayretle baktı, başını salladı:

— Allah yardımcımız olsun, dedi. Bu çocuk, büyüdüğü zaman ya yalancı olacak, yahut dev!

ALLAH BAĞIŞLASIN!

Nedim Akçaer Uludağda Kirazlı Yaylâ otelinde yaşlı bir adamla tanışmıştı. Adamın yanındaki genç kıza bakarak:

— Maşallah, dedi, kızınız galiba?

Adam derhal itiraz etti:

— Hayır, ne münasebet! Görmüyor musunuz? Ben ihtiyar bir adamım. Bu yaşta bir kızım olur mu! Karım.

TANRIYA EMANET

Başbakan Hasan Saka son tetkik seyahatinde bir köyden geçerken ihtiyar bir adama:

— Bütün ömrün burada mı geçti, dayı? diye sordu.

İhtiyar köylü cevap verdi:

— Hayır, henüz geçmedi!

ANLAŞMA

Komşusunun evinde «Gürültülü bir oturum» cereyan ediyordu. Bir saat kadar sonra komşu bahçeye çıkınca İstanbul P.T.T. müdürü Tevfik sordu:

— Bu sabah görünmedin, birader. İçeride ne yapıyordun?

— Karımla münakaşa ettik ve nihayet, aramızdaki ihtilâf mevzularını tesbit hususunda mutabık kaldık... Tıpkı bugünkü siyaset adamları gibi.

HELÂL SÜT

Şişli Terakki Lisesi müdürü Ecved Gürses bu yaz istirahat için bir köye çekilmişti. En hoşuna giden şey, sabahları, gözünün önünde sağılan ineğin sütünü içmekti.

Bir gün sütü son damlasına kadar içtikten sonra içini çekti:

— Ah! Ne olurdu, şehirdeki sütçülerin de birer ineği olsaydı!

BOY MESELESİ

Nişanlandığı kızın uzun boylu olduğunu söylüyordu. Aile dostlarından Faruk Nafiz Çamlıbel:

— Uzun olmasa da olurdu, dedi. Evlendikten sonra nasıl olsa sana yüksekten bakacak!

ÇARE

Misafir derdinden bahsediyorlardı. Herkes, vakitli, vakitsiz ziyaretlerin verdiği sıkıntıya dair birer misal anlattı.

Sıra riyaziyeci Süleyman Sırrıya geldiği zaman, sordular:

— Senin misafirlerden şikâyetin yok mu?

Süleyman Sırrı cevap verdi:

— Yok ya. Kapı çalındığı zaman hemen şapkamı başıma geçiririm. Gelen istemediğim biriyse: «Ne yazık!. Sokağa çıkıyordum» derim. Sevdiğim biriyse: «Ne iyi! Ben de şimdi geldim!» diye karşılarım.

KOLAYLIK

Berber, mesleğindeki tecrübeleri anlatıyordu:

— Evlileri traş etmesi daha kolay oluyor, beyim.

Neyzen Tevfik sordu:

— Neden?

— Kavuk sallamağa alıştıkları için, ben sadece fırçayı tutuyorum, onlar başlarını sallıyorlar. Böylece, yüzleri çabucak sabunlanıyor.

TÜTÜN

Muhittin Sadak'ın kızı imtihanına çalışıyordu. Bir aralık babasına sordu:

— Tütün nerede çıkar, baba?

Muhittin Sadak cevap verdi:

— Türkiyede, bütün Balkan memleketlerinde, Amerikada çıkar. Hattâ ara sıra Tekel sigara paketlerinde!

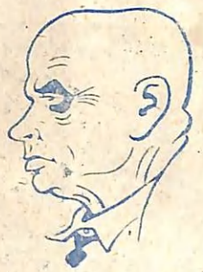

HASTALIK

Dr. Hafız Cemal, Tıbbiyeden mezun olalı yarım asra yaklaşmıştır. Geçenlerde, Üniversiteden daha yeni çıkan, akrabasından bir gence rastladı:

— Yahu! dedi. Tahsilin niye böyle geri kaldı?

Genç doktor izah etti:

— Romatizma yüzünden.

— Yok canım! Sende romatizma mı var?

— Hayır üstadım. İmtihanlarda romatizmayı anlatamadım da ondan çaktım...

GÖRÜNMEZ KAZA

Lâkırdı döndü dolaştı umumiyetle demiryolu kazalarına geldi.

Oradakilerden bir kitapçı Arif Bolata döndü:

— Sen çok yer gezmişsindir, dedi. Başından hiç tren kazası geçti mi?

Arif Bolat anlattı:

— Bir kere geçti. Kompartımanda bir kadın, üç erkektik. Tünelden geçerken, karanlıktan istifade, kadını öpmek istedim. Fakat kazaen kadının yerine kocasını öpmüşüm!

SAYI : 118

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
RAMİZ GÖKÇE
Basıldığı yer:
Cumhuriyet Matbaası - İstanbul

TOMBUL TEYZE

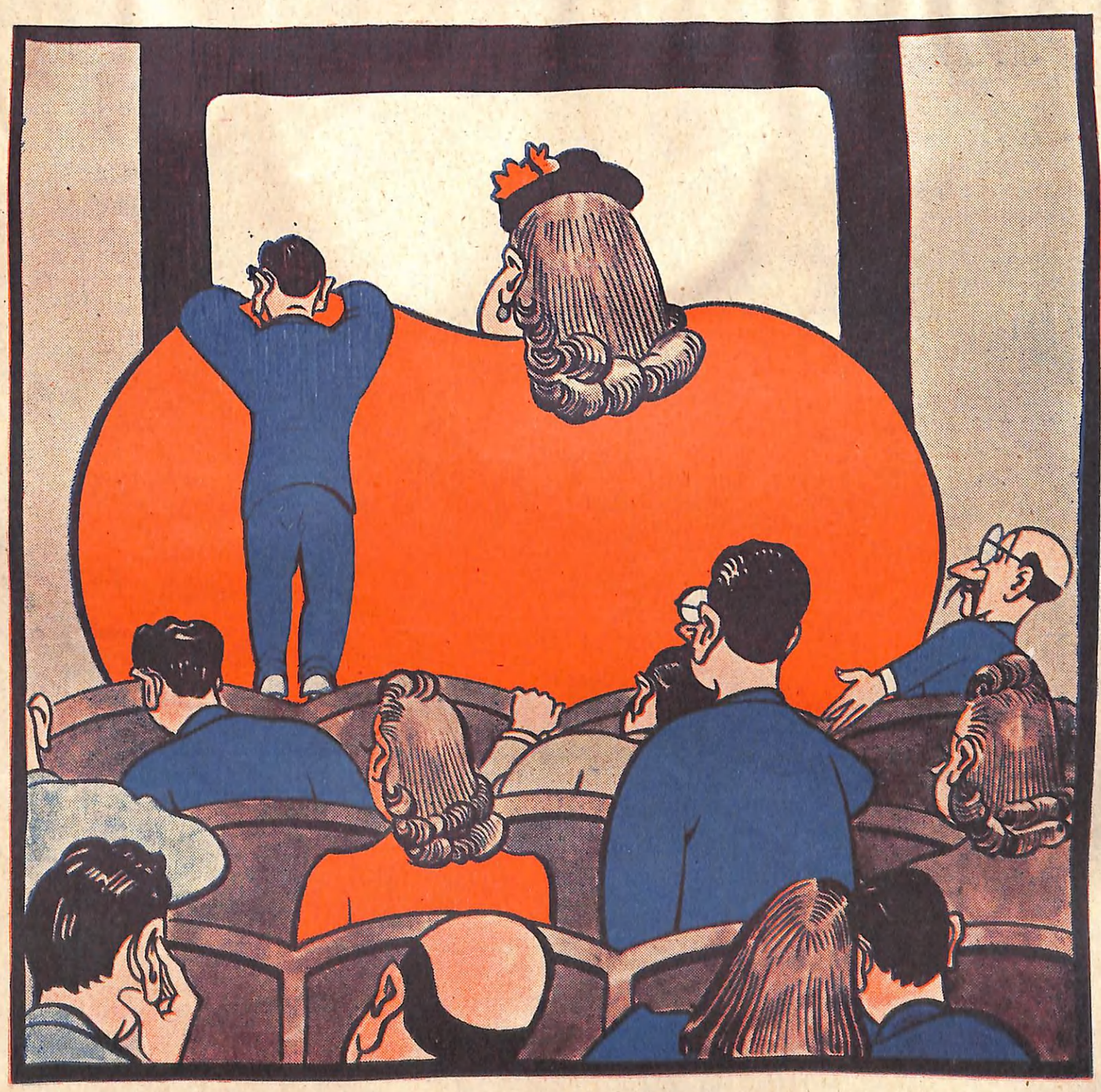

Sıska Dayı — Karıcığım, şapkanı çıkar, galiba arkadaki baylar filmi göremiyorlar !

T.T POSTASI

Edirne: Şefik Kırcalı.

S — Sayın Teyzeciğim,
Gazetelerde okuduğumuza göre yakında lüks vergisi konacakmış. Bazı dostlarımız sizin de Sıska Dayının bir lüksü olduğunuz endişesine kapıldılar.. Böyle bir şey hükûmetin de aklına gelirse Dayımızın hali nice olur?

C — Sayın okuyucum, benim de lüks maddeler arasına gireceğimden hiç telâşa düşmeyin, bizim memleketimizde büyükler hiç bir zaman lüks sayılmaz küçükler sayılır.. Bundan dolayı belki Dayınız için benim vergi vermem lâzım gelecek !